PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)
2006. gada 6. aprīlī *

Lieta T-17/03

Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH, Gota [*Gotha*] (Vācija), ko pārstāv M. Macats [*M. Matzat*], advokāts,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv F. Kreišics [*V. Kreuschitz*] un V. di Buči [*V. Di Bucci*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par lūgumu atcelt Komisijas 2002. gada 30. oktobra Lēmumu 2003/194/EK par valsts atbalstu, ko Vācija piešķīrusi *Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH* (OV 2003, L 77, 41. lpp.).

* Tiesvedības valoda — vācu.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs I. Legāls [*H. Legal*], tiesneši P. Linda [*P. Lindh*], P. Mengoci [*P. Mengozzi*], I. Višņevska-Bjalecka [*I. Wiszniewska-Białecka*] un V. Vadapals [*V. Vadapalas*],
sekretāre K. Andova [*K. Andová*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 12. janvārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

1 EKL 87. pants nosaka:

"1. Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

[..]

3. Turpmāk norādīto var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu:

[..]

c) atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm;

[..]."

2 EKL 88. pants nosaka:

"[..]

2. Ja Komisija, likusi ieinteresētajām pusēm iesniegt piezīmes, konstatē, ka atbalsts, ko piešķīrusi kāda valsts vai kas piešķirts no šīs valsts līdzekļiem, ievērojot šā Līguma 87. pantu, nav saderīgs ar kopējo tirgu, vai arī konstatē, ka šādu atbalstu izlieto nepareizi, tā pieņem lēmumu par to, ka attiecīgajai valstij Komisijas noteiktā termiņā tāds atbalsts jāizbeidz vai jāmaina.

[..]"

3 2.4. punktā Kopienas pamatnostādnēs attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai, redakcijā, kas ir piemērojama šajā gadījumā pastāvošajiem faktiskajiem apstākļiem (OV 1994, C 368, 12. lpp., turpmāk tekstā — "Pamatnostādnes"), ir norādīts:

"Līguma [87.] panta 2. un 3. punkts paredz iespēju noteikt atkāpi attiecībā uz atbalstu, kas ietilpst [87.] panta 1. punkta piemērošanas jomā.

[..]

Komisija uzskata, ka atbalsts glābšanai un pārstrukturēšanai var veicināt saimnieciskās darbības attīstību, neietekmējot tirdzniecību tik lielā mērā, ka tas būtu pretrunā ar Kopienas interesēm, ja ir izpildīti 3. punktā paredzētie nosacījumi, un tādējādi tā atļaus piešķirt šo atbalstu, ja ir ievēroti minētie nosacījumi [..]."

4 Pamatnostādņu 3.2.2. punkts nosaka:

"Lai, ievērojot iepriekš minētos īpašos noteikumus, kas attiecas uz atbalstāmiem reģioniem un maziem un vidējiem uzņēmumiem, Komisija varētu apstiprināt atbalstu, pārstrukturēšanas plānam ir jāatbilst visiem turpmāk norādītajiem vispārējiem nosacījumiem:

[..]

C. Atbalsts, kas ir proporcionāls pārstrukturēšanas izmaksām un ienākumiem

Atbalsta apmēram un biežumam ir jābūt ierobežotam līdz minimumam, kas noteikti ir vajadzīgs, lai būtu iespējama pārstrukturēšana, un tam ir jābūt saistītam ar Kopienas iepriekš aprēķinātajiem ienākumiem. Šo iemeslu dēļ atbalsta saņēmējiem parasti lielā mērā pārstrukturēšanas plānā ir jāpiedalās, izmantojot pašu resursus vai ārēju finansējumu, kas ir iegūts tirgus apstākļos. Lai samazinātu konkurences izkropļojumus, ir jānovērš atbalsta piešķiršana tādā formā, kuras rezultātā uzņēmuma rīcībā tiek nodoti papildu likvīdie līdzekļi, ko tas varētu izmantot agresīvai darbībai, kura var radīt traucējumus tirgū un kura nebūtu saistīta ar pārstrukturēšanas procesu. Atbalstu arī nevajadzētu piešķirt, lai finansētu jaunus ieguldījumus, kas nav nepieciešami pārstrukturēšanai. Atbalsts, kas ir paredzēts finansiālai pārstrukturēšanai, nedrīkst pārmērīgi samazināt uzņēmuma finansiālās izmaksas.

[..]"

Prāvas priekšvēsture

5 1994. gadā *Gothaer Fahrzeugwerke GmbH* (turpmāk tekstā — "*GFW*"), bijušais valsts uzņēmums, kopā ar astoņām citām Austrumvācijas sabiedrībām tika nodots grupai, ko vadīja *Lintra Beteiligungholding GmbH*, lai to privatizētu. Tā kā 1996. gadā privatizācija cieta neveiksmi, valsts iestāde *Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben* pārņēma kontroli pār *GFW*, lai to sagatavotu atkārtotai pārdošanai.

6 Pēc tam, kad tika konstatēts, ka *GFW* pārdošana nav iespējama, šī iestāde nolēma atbrīvoties no minētās sabiedrības aktīviem. Tas tika izdarīts pēc procedūras, kuras posmi ir aprakstīti šī sprieduma 7.–9. punktā.

7 1997. gada 3. septembrī noslēdzot līgumu, *GFW* par 54 000 Vācijas marku (DEM) iegādājās sabiedrību *Widahvogel Vermögensverwaltung* (turpmāk tekstā — "*Widahvogel*"), kuras direktors bija Jozefs Kohs [*Josef Koch*], un kļuva par tās vienīgo īpašnieku.

8 Ar 1997. gada 10. septembra līgumu *GFW* aktīvos ietilpstošie elementi un attiecīgie "automobiļu būves" nozares pasūtījumi tika nodoti *Widahvogel*. Ar citu tajā pašā dienā noslēgtu līgumu visas *GFW* daļas tika nodotas diviem uzņēmumiem — *Weißstorch GmbH* (30 % no akcijām), kas pēc tam kļuva par *Josef Koch GmbH*, un *Schmitz-Anhänger Einkaufs- und Beteiligungs Gesellschaft GmbH & Co. KG* (70 % no akcijām), kas bija *Schmitz Cargobull AG* piederošs uzņēmums. Ieguldītāji par aktīviem samaksāja DEM 1. Turklāt Kohs tika iecelts par *Widahvogel*, kura nosaukums tika mainīts uz *Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH* (turpmāk tekstā — "*Schmitz-Gotha*" vai "prasītājs"), vienīgo vadītāju.

9 1997. gada 9. oktobrī prasītājs par apmēram DEM 3 700 000 iegādājās visu sava elektronisko iekārtu ražotāja — sabiedrības *Trailer System Engineering* (turpmāk tekstā — "*TSE*"), ko izveidojis un vada tās lielākais akcionārs Kohs, — kapitālu.

10 Ar 1998. gada 18. maija vēstuli Vācijas Federatīvā Republika paziņoja Komisijai par atbalsta pasākumiem, kas saistīti ar *Schmitz-Gotha* pārstrukturēšanu un kas tika īstenoti kopš 1997. gada janvāra (turpmāk tekstā — "1998. gada 18. maija paziņojuma vēstule").

11 1998. gada 12. jūnija, 1999. gada 21. decembra un 2000. gada 17. maija vēstulēs Komisija lūdza Vācijas iestādes sniegt papildu informāciju. Šīs iestādes pieprasīto informāciju sniedza 1998. gada 15. oktobra, 1999. gada 21. jūlija, 2000. gada 27. aprīļa, 2000. gada 1. decembra un 2001. gada 8. janvāra vēstulēs.

12 Ar 2001. gada 23. maija vēstuli Komisija informēja Vācijas Federatīvo Republiku par lēmumu uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru (OV C 211, 15. lpp.). Īstenojot šo procedūru, Komisija pārbaudīja pasākumus, kas veikti attiecībā uz *Schmitz-Gotha* kā jauns atbalsts, kurš piešķirts bez iepriekšējas paziņošanas, kā tas ir paredzēts Pamatnostādnēs.

13 Šajā lēmumā Komisija izklāstīja šaubas par attiecīgā atbalsta samērīgumu, ņemot vērā Pamatnostādņu 3.2.2. punkta C daļā paredzēto nosacījumu. Pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, Komisija uzskatīja, ka nevar novērtēt nepieciešamību pārpirkt *TSE*, lai pārstrukturētu *Schmitz-Gotha*. Tāpēc Komisija pieprasīja Vācijas iestādēm sniegt tai visu informāciju par *Schmitz-Gotha* dalību *TSE* akciju kapitālā un it īpaši tās nepieciešamību uzņēmuma pārstrukturēšanai. Turklāt Komisija lūdza Vācijas Federatīvo Republiku nosūtīt tās 2001. gada 23. maija vēstuli atbalsta saņēmējam un uzsvēra, ka tā lēmumu ir pieņēmusi, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju.

14 Ar 2001. gada 10. augusta un 14. decembra vēstulēm Komisija saņēma Vācijas Federatīvās Republikas apsvērumus. Savukārt neviena no ieinteresētajām personām Komisijai nav nosūtījusi savus apsvērumus.

15 Ar 2002. gada 4. marta vēstuli Komisija atkārtoti lūdza Vācijas iestādes pierādīt nepieciešamību pārņemt *TSE*, lai pārstrukturētu *Schmitz-Gotha*.

16 Ar 2002. gada 16. maija, 28. maija un 3. jūlija vēstulēm Komisija saņēma Vācijas Federatīvās Republikas apsvērumus.

17 Šīs procedūras beigās Komisija pieņēma 2002. gada 30. oktobra Lēmumu 2003/194/EK par valsts atbalstu, ko Vācija piešķīrusi *Schmitz-Gotha Fahrzeugwerke GmbH* (OV 2003, L 77, 41. lpp., turpmāk tekstā — "Apstrīdētais lēmums"). Tā atgādināja, ka — saskaņā ar Pamatnostādņu 3.2.2. punkta C daļu — atbilstoši samērīguma kritērijam atbalsts ir jāierobežo līdz minimumam, kas noteikti ir nepieciešams pārstrukturēšanas veikšanai, lai samazinātu konkurences izkropļojumus. Turklāt Komisija precizēja, ka atbalstu tā saņēmējs nedrīkstētu izmantot, lai finansētu jaunus ieguldījumus, kas nav nepieciešami pārstrukturēšanai. Šajā gadījumā Komisija uzskatīja, ka *TSE* pārpirkšana, kas tika finansēta no atbalsta līdzekļiem, ir kvalificējama kā jauni ieguldījumi, kuru nepieciešamību pārstrukturēšanai Vācijas iestādes nav pierādījušas. Līdz ar to Komisija uzskatīja, ka atbalsts neatbilst Pamatnostādnēs paredzētajiem kritērijiem un tādējādi ir nesaderīgs ar kopējo tirgu. Neraugoties uz to, saskaņā ar Apstrīdēto lēmumu *TSE* pirkuma cenā tikai summa DEM 2 200 000 apmērā nebija samazināta līdz minimumam, kas noteikti ir nepieciešams, lai būtu iespējams veikt *Schmitz-Gotha* pārstrukturēšanu, jo atlikums DEM 1 500 000 apmērā bija atkarīgs no apstākļiem, kuru rašanās *TSE* iegādes brīdī bija neskaidra. Tādējādi saskaņā ar Apstrīdētā lēmuma 1. pantu ar kopējo tirgu nebija saderīgs atbalsts DEM 2 200 000 (EUR 1 120 000) apmērā. Saskaņā ar Apstrīdētā lēmuma 2. pantu Vācijas Federatīvajai Republikai šī summa bija jāatgūst no *Schmitz-Gotha*.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

18 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2003. gada 16. janvārī, prasītājs cēla šo prasību.

19 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma sākt mutvārdu procesu.

20 Tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz jautājumiem, ko Pirmās instances tiesa uzdeva 2006. gada 12. janvāra tiesas sēdē.

21 Tiesas sēdes protokolā Pirmās instances tiesa norādīja to, ka *TSE* nosaukuma konfidencialitāti, kas tika saglabāta Apstrīdētajā lēmumā un ziņojumā tiesas sēdē, varētu atcelt mutvārdu procesā un sprieduma taisīšanai.

22 Prasītāja prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— pirmkārt, atcelt Apstrīdēto lēmumu;

— pakārtoti, atcelt minēto lēmumu, ciktāl tajā ir paredzēts atmaksāt pārāk lielu atbalsta summu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

23 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt kā nepamatotu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

24 Prasības pamatojumam prasītājs izvirza trīs pamatus. Pirmais pamats ir balstīts uz kļūdainu tā atbalsta nepieciešamības novērtējumu, ko lūgts atmaksāt, ņemot vērā Pamatnostādņu 3.2.2. punkta C daļu. Otrais pamats ir balstīts uz pilnvaru nepareizu izmantošanu, pieņemot Apstrīdēto lēmumu. Pakārtoti izvirzot trešo pamatu, prasītājs norāda uz kļūdu, ko Komisija ir pieļāvusi attiecībā uz atmaksājamā atbalsta apmēru.

Par pirmo pamatu, kas ir balstīts uz kļūdainu atbalsta nepieciešamības novērtējumu

Lietas dalībnieku argumenti

25 Prasītājs apstrīd Komisijas novērtējumu, ka apstrīdētais atbalsts, kas veido daļu no *TSE* iegādei izmantotās summas (DEM 2 200 000), ir nesaderīgs ar kopējo tirgu, jo tas neatbilst Pamatnostādnēs paredzētajiem nosacījumiem.

26 Pirmkārt, prasītājs apgalvo, ka dalība *TSE* akciju kapitālā jau sākotnēji bija būtiska un neatņemama pārstrukturēšanas projekta sastāvdaļa un ka Komisija par to bija informēta.

27 Šajā sakarā prasītājs apstrīd Komisijas apgalvojumu, ka pārstrukturēšanas projektā bija paredzēts četru finanšu gadu laikā atjaunot *Schmitz-Gotha* darboties spēju bez *TSE* iegādes, līdz ar to šī pārpirkšana vienīgi veicinātu pārstrukturēšanas ilguma samazināšanu par vienu gadu. Prasītājs apstiprina, ka uzņēmuma 1997. gada 2. septembra projektā un tā pielikumos, proti, "Attīstības plāns — Zaudējumi un peļņa", finanšu pārvaldības plāns, *Schmitz-Gotha* pamatkapitāla palielināšanas plāns, ko tas bija iesniedzis Vācijas iestādēm, visas prognozes saistībā ar *Schmitz-Gotha* pārstrukturēšanu bija balstītas uz tās apvienošanos ar *TSE*. Turklāt prasītājs uzsver, ka iepriekš minētais "Attīstības plāns — Zaudējumi un peļņa" tika nosūtīts Komisijai 1998. gada 18. maija paziņojuma vēstules pielikumā. Turklāt prasītājs norāda, ka ieguldītāji bija noskaņoti *Schmitz-Gotha* pārstrukturēšanu veikt tikai atbilstoši uzņēmuma projektā paredzētajiem nosacījumiem, kuru vidū bija minēta arī *TSE* pārņemšana.

28 Prasītājs piebilst, ka pastāv pretruna Komisijas nostājā attiecībā uz informāciju, kas bija tās rīcībā saistībā ar ieguldītāju identitāti. Prasītājs vērš uzmanību uz to, ka rakstiskajos dokumentos Komisija noliedz, ka tai būtu bijis zināms, ka Kohs bija viens no *TSE* sabiedrotajiem, kaut arī pirms Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas tai tika nosūtīta sīka informācija par šo personu. Šajā sakarā prasītājs atsaucas uz 1998. gada 18. maija paziņojuma vēstuli, kā arī vēstulēm, kas Komisijai nosūtītas 2002. gada 16. maijā un 3. jūlijā. Turklāt prasītājs atgādina, ka Apstrīdētajā lēmumā Komisija pati apstiprina, ka Kohs bija *TSE* sabiedrotais.

29 Otrkārt, prasītājs apgalvo, ka Apstrīdētā lēmuma 64. apsvērumā Komisija nepamatoti ir norādījusi, ka dalība *TSE* akciju kapitālā nebija nepieciešama pārstrukturēšanai. Prasītājs uzsver, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jo galvenie faktiskie apstākļi, kas Komisijai bija zināmi, netika ņemti vērā, novērtējot atbalsta samērīgumu.

30 Prasītājs apgalvo, ka, lai nodrošinātu veiksmīgu pārstrukturēšanu, *Schmitz-Gotha* vajadzēja uzlabot savu produktu kvalitāti, lai tādējādi tas kļūtu neatkarīgs no grupas iekšējiem pasūtījumiem un iegūtu konkurētspēju tirgū. Dalība *TSE* akciju kapitālā ļautu *Schmitz-Gotha* tieši iegūt tehnoloģisko kompetenci, kas nepieciešama attiecīgo produktu kvalitātes uzlabošanai, jo *TSE* sabiedrotie ir atbildīgi, pirmkārt, par vadību un, otrkārt, par dienestu, kas atbildīgs par *Schmitz-Gotha* būvniecību un attīstību. Tā rezultātā prasītājs apstrīd Komisijas tēzi, ka vienīgais *TSE* iegādes iemesls bija *Schmitz-Gotha* ražošanas izmaksu samazināšana.

31 Prasītājs piebilst, ka tikai *TSE* pārņemšana varēja nodrošināt pārstrukturēšanai nepieciešamās tehnoloģiskās kompetences iegūšanu. Sava apgalvojuma pamatojumam prasītājs atsaucas uz *TSE* piedāvājuma, kas attiecas uz ārējo piegādātāju darbībām tehnoloģiskās kompetences attīstīšanai, nesamērīgi augstajām izmaksām.

32 Atsaucoties uz prasības pieteikuma pielikumu, kurā tabulas veidā ir sniegta informācija par tā *Schmitz-Gotha* apgrozījuma pieaugumu, kas realizēts no tirdzniecības ar grupai nepiederošiem uzņēmumiem (dokuments ar nosaukumu "*Schmitz-Gotha* apgrozījuma palielināšana"), prasītājs apstiprina, ka būtisks tā apgrozījuma pieaugums liecina par ietekmi uz veiksmīgu pārstrukturēšanu, ko radījusi neatkarīga attīstības dienesta tieša iesaistīšanās, kas īstenota pateicoties *TSE* pārņemšanai.

33 Prasītājs arī uzsver, ka Komisija, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, varēja novērtēt to, ka dalība *TSE* akciju kapitālā bija nepieciešama pārstrukturēšanas īstenošanai, un tādējādi secināt, ka atbalsts atbilst kritērijam par "noteikti nepieciešamo minimumu" Pamatnostādņu 3.2.2. punkta C daļas nozīmē. Tas skaidri izriet no Vācijas iestāžu 2002. gada 3. jūlija vēstules, saskaņā ar kuru izmaksas par piegādēm, kas ietilpa *Schmitz-Gotha* ražošanas izmaksās, bija samazinājušās, un tikai dalība *TSE* akciju kapitālā ļāva *Schmitz-Gotha* kompensēt tehnoloģiskās kompetences neesamību.

34 Komisija atgādina, ka, pirmkārt, tai ir plašas izvērtēšanas pilnvaras, pārbaudot valsts atbalsta saderīgumu ar kopējo tirgu, ņemot vērā EKL 87. panta 3. punktu. Komisija uzsver, ka prasītāja argumenti nepierāda to, ka šajā gadījumā ir pieļauta acīmredzama kļūda novērtējumā, un piebilst, ka prasītājs mēģina Komisijas novērtējumu aizstāt ar savējo.

35 Otrkārt, Komisija uzsver, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru un Padomes 1999. gada 22. marta Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88.] panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), tai ir pilnvaras izbeigt procedūru un pieņemt lēmumu, pamatojoties uz tās rīcībā esošajiem pierādījumiem, ja dalībvalsts, neraugoties uz tai dotu rīkojumu, nesniedz pieprasīto informāciju.

36 Šajā sakarā Komisija vērš uzmanību uz to, ka iespējamo nepieciešamību pārņemt *TSE*, kas ļāva veiksmīgi pārstrukturēt *Schmitz-Gotha*, prasītājs ir balstījis galvenokārt uz informāciju, kura tai nebija zināma, pieņemot Apstrīdēto lēmumu, un kuru līdz ar to Pirmās instances tiesa nevar ņemt vērā.

37 Komisija norāda, ka, neraugoties uz Vācijas Federatīvajai Republikai doto rīkojumu sniegt informāciju par *TSE* īpašniekiem un attiecīgo ieguldījumu nepieciešamību, kas iekļauts lēmumā uzsākt formālu pārbaudes procedūru, un neraugoties uz Vācijas iestādēm 2002. gada 4. martā nosūtīto vēstuli, prasības pieteikumam pievienotie līgumi par *TSE* iegādi tai netika paziņoti pirms Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas. Tas pats attiecas uz uzņēmuma projektu un *TSE* izstrādāto prasītāja tehnoloģiskās kompetences uzlabošanas projektu, kas pievienoti prasības pieteikumam, kā arī tajā pašā prasības pieteikumā iekļautajiem sīkiem apsvērumiem šajā jautājumā. Turklāt Komisija uzsver, ka tā nekad nav apgalvojusi, ka nepazīst sabiedroto Kohu. Komisija tomēr vērš uzmanību uz to, ka administratīvās procedūras laikā Vācijas iestāžu sniegtajā informācijā Kohs visdrīzāk tikai tā starp citu bija minēts kā *TSE* sabiedrotais. Komisija vērš uzmanību uz to, ka tā netika informēta par pārējiem *TSE* sabiedrotajiem.

38 Komisija uzskata, ka, pamatojoties uz informāciju, kas bija tās rīcībā, pieņemot Apstrīdēto lēmumu, tā tikai varēja novērtēt *TSE* pārņemšanas lietderīgumu, bet ka šī no apstrīdētā atbalsta finansētā ieguldījuma nepieciešamība nekādā veidā nebija pierādīta. Komisija uzskata, ka informācija par *TSE* pārņemšanu, kas iekļauta 1998. gada 18. maija paziņojuma vēstulē, kā arī iebildumu rakstam pievienotajās 2001. gada 10. augusta, 2002. gada 16. maija, 28. maija un 3. jūlija vēstulēs, neļauj secināt, ka minētais ieguldījums bija pārstrukturēšanas nepieciešama daļa Pamatnostādņu nozīmē.

39 Komisija arī secina, ka tās rīcībā esošajā informācijā *TSE* pārņemšana balstīta galvenokārt uz ietaupījumiem, kas radušies, atsakoties no starpniekpiegādātāja sniegtajiem pakalpojumiem un nemaksājot tam atbilstošu atlīdzību, kaut gan prasības pieteikumā šim aspektam ir piešķirta tikai relatīva nozīme. Ja pieņem, ka no šīs informācijas izriet, ka *TSE* iegāde turklāt ļāva iegūt tehnoloģisko kompetenci, kas nepieciešama, lai izstrādātu jaunus produktu veidus, Komisija norāda, ka šis apgalvojums nav ne pamatots, ne izskaidrots. Komisija norāda, ka tikai prasības pieteikumā *Schmitz-Gotha* padziļināti izklāstīja un pamatoja nepieciešamību pārņemt *TSE*, lai iegūtu tehnoloģisko kompetenci, kas vajadzīga tā pārstrukturēšanai. Komisija norāda, ka administratīvās procedūras laikā Vācijas iestādes tomēr

neprecizēja minētās darbības nepieciešamību, lai pamatotu tiesības uz atbalstu pārstrukturēšanai.

40 Treškārt, Komisija uzskata, ka šī ieguldījuma mērķi, proti, samazināt ražošanas izmaksas un iegūt tehnoloģisko kompetenci, kas nepieciešama, lai izstrādātu jaunus produktus, varēja sasniegt neatkarīgi no *TSE* iegādes, ņemot vērā to, ka *Schmitz-Gotha* direktors bija arī *TSE* direktors un lielākais akcionārs un ka tādējādi viņš varēja izveidot īpašu sadarbību starp abiem uzņēmumiem.

Pirmās instances tiesas vērtējums

— Ievada apsvērumi

41 EKL 87. panta 3. punkta piemērošanai Komisijai ir piešķirtas plašas izvērtēšanas pilnvaras, kuru izmantošana ir saistīta ar sarežģītu ekonomiskās un sociālās sistēmas novērtējumu, kas jāveic saistībā ar Kopienu. Veicot šo izvērtēšanas pilnvaru īstenošanas tiesu kontroli, ir jāpārbauda tikai tas, vai ir ievērotas procesuālās tiesību normas un vai ir norādīts pamatojums, kā arī ir jāpārbauda norādīto faktisko apstākļu saturiskā pareizība un tas, vai nav tiesību kļūdu, acīmredzamu kļūdu faktisko apstākļu novērtējumā vai pilnvaru nepareiza izmantošana (skat. Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-372/97 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-3679. lpp., 83. punkts un minētā judikatūra).

42 Komisija šo izvērtēšanas pilnvaru īstenošanas vadlīnijas var paredzēt tādos tiesību aktos kā attiecīgās Pamatnostādnes, ciktāl tajās ir iekļauti aptuveni kritēriji par

pieeju, kāda ir jāievēro šai iestādei, un ciktāl tās nav pretrunā ar Līguma normām (Pirmās instances tiesas 1998. gada 30. aprīļa spriedums lietā T-214/95 *Vlaamse Gewest*/Komisija, *Recueil*, II-717. lpp., 79. punkts). Šādi pasākumi atbilst Komisijas vēlmei darīt zināmus aptuvenus kritērijus par pieeju, kādu tā ir paredzējusi ievērot, ņemot vērā individuālus lēmumus attiecīgajā jomā (Pirmās instances tiesas 2001. gada 7. jūnija spriedums lietā T-187/99 *Agrana Zucker und Stärke*/Komisija, *Recueil*, II-1587. lpp., 56. punkts).

43 Lai grūtībās nonākušu uzņēmumu pārstrukturēšanai paredzēta atbalsta projektu varētu atzīt par saderīgu ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam, tam ir jābūt saistītam ar pārstrukturēšanas plānu, kura mērķis ir samazināt vai pārorientēt tā saimniecisko darbību (Tiesas 1994. gada 14. septembra spriedums apvienotajās lietās no C-278/92 līdz C-280/92 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-4103. lpp., 67. punkts, un 2001. gada 22. marta spriedums lietā C-17/99 Francija/Komisija, *Recueil*, I-2481. lpp., 45. punkts).

44 Pamatnostādņu 3.2.2. punktā, kurā ir sīkāk izklāstīta šī prasība, ir norādīts, ka pārstrukturēšanas plānam ir jāatbilst trim konkrētiem nosacījumiem. Pirmkārt, plānam obligāti ir jāļauj atbalsta saņēmējam uzņēmumam pieņemamā terminā un pamatojoties uz reālām prognozēm atgūt darboties spēju (3.2.2. punkta A daļa), otrkārt, tam obligāti ir jānovērš nepamatoti konkurences izkropļojumi (3.2.2. punkta B daļa) un, treškārt, tam obligāti ir jābūt samērīgam ar pārstrukturēšanas izmaksām un ienākumiem (3.2.2. punkta C daļa).

45 Tā kā šie nosacījumi ir kumulatīvi, pietiek ar to, ka nav izpildīts viens no tiem, lai pārstrukturēšanai paredzēta atbalsta projektu Komisija atzītu par nesaderīgu ar EKL (Pirmās instances tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedums lietā T-171/02 *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, Krājums, II-2123. lpp., 128. punkts; šajā sakarā skat. arī iepriekš minēto spriedumu lietā Francija/Komisija, 49. un 50. punkts).

46 Šajā gadījumā Apstrīdētais lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz Pamatnostādnēm un it īpaši uz to 3.2.2. punkta C daļu.

47 No minētās normas izriet, ka attiecīgajam atbalstam ir jābūt noteikti nepieciešamam, lai atjaunotu atbalsta saņēmēja darboties spēju, proti, tam ir jāatbilst ne tikai attiecīgā uzņēmuma pārstrukturēšanai izvirzītajam mērķim, bet arī ir jābūt samērīgam ar šo mērķi, proti, jebkura atbalsta summa, kas pārsniedz to, kas noteikti ir nepieciešama, lai atbalsta saņēmējs atgūtu darboties spēju, principā nevar būt attaisnojama saskaņā ar Pamatnostādnēm.

48 Turklāt ir svarīgi atgādināt, ka, lai izpildītu pienākumu sadarboties ar Komisiju, attiecīgajai dalībvalstij ir jāsniedz visi pierādījumi, kas ļautu šai iestādei pārbaudīt, vai ir izpildīti nosacījumi, lai varētu piešķirt atkāpi, ko dalībvalsts lūgusi piešķirt (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, 129. punkts un minētā judikatūra).

49 Tā kā prasītājs uzskata, ka Apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta acīmredzama kļūda novērtējumā, tas ir jāpārbauda, ņemot vērā šos apsvērumus.

— Par acīmredzamu kļūdu novērtējumā, uz ko norāda prasītājs

50 Apstrīdētā lēmuma 62.–64. apsvērumā Komisija ir norādījusi:

"(62) [..] Viens no [*Schmitz-Gotha*] ieguldītājiem, Kohs, bija arī *TSE* dibinātājs un vadošais sabiedrotais, kā arī abu sabiedrību nākamais vadītājs. Komisija atgādina, ka,

neraugoties uz rīkojumu sniegt informāciju, Vācija nesniedza ne ziņas par cesijas līgumu, ne arī sīkāku rakstisku informāciju par *TSE* kapitāla iepriekšējo stāvokli. Tādēļ, ņemot vērā citus apstākļus un mutiski sniegto informāciju, Komisija nevar izslēgt iespēju, ka pirms pārpirkšanas liela *TSE* kapitāla daļa tieši vai netieši piederēja Koham vai viņa ģimenei. Vācija ir atzinusi, ka *Schmitz-Gotha* nebija spējīgs saražot preces, ko tas nopirka *TSE*, kā arī nebija spējīgs būtiski uzlabot tirdzniecības apstākļus un ka galvenais pārpirkšanas mērķis līdz ar to bija ražošanas izmaksu samazināšana. Komisija nevar izslēgt iespēju, ka, pārpērkot *TSE*, liela naudas summa, ko būtu vajadzējis izmantot pārstrukturēšanas finansēšanai, faktiski tika samaksāta vienam no jaunajiem ieguldītājiem. Jebkurā gadījumā *TSE* pārpirkšana nebija nepieciešama, lai nodrošinātu labu sadarbību ar *TSE*. Tā kā Kohs bija *TSE* dibinātājs un vadošais sabiedrotais, kas vēlāk kļuva par *Schmitz-Gotha* vadītāju, šķiet maz ticams, ka ar *TSE* nevarēja panākt vienošanos par visizdevīgākajiem pirkuma nosacījumiem. Turklāt konkurējošajam uzņēmumam principā vajadzēja būt spējīgam finansēt savas piegādes par tirgus cenām, nenonākot finansiālās grūtībās.

(63) Vācijas sniegtā informācija liecina par to, ka *TSE* pārpirkšana bija uzņēmumam lietderīgs ieguldījums, jo tā ļāva būtiski samazināt izmaksas, kas sekmēja pārstrukturēšanas ilguma samazināšanu par vienu gadu. Taču tas nebūt nenozīmē, ka ieguldījums bija nepieciešams pārstrukturēšanas īstenošanai. Principā, ja uzņēmums saņem atbalstu pārstrukturēšanas finansēšanai, ne visi ieguldījumi, kas palielina tās efektivitāti, ir pieļaujami, jo tie vienmēr vienlaikus samazina atbalsta saņēmēja spēju finansēt pārstrukturēšanu no saviem paša līdzekļiem. Ieguldījumu var uzskatīt par nepieciešamu pārstrukturēšanai tikai tad, ja veiksmīga pārstrukturēšana ir vispārīgi apdraudēta vai nepamatoti kavēta ieguldījuma neesamības dēļ, jo atbalsts tiek piešķirts tikai uzņēmuma darboties spējas atjaunošanai pieņemamā termiņā. Jebkuram ieguldījumam, kas pārsniedz to, kas ir nepieciešams darboties spējas atjaunošanai pieņemamā termiņā, noteikti tiek iztērēti finanšu līdzekļi, kurus būtu vajadzējis izmantot faktiski nepieciešamo pārstrukturēšanas izmaksu segšanai un kuru apmērā tādējādi būtu samazinājies pārstrukturēšanai nepieciešamā atbalsta

apmērs. No tā izriet, ka ieguldījumi, kas nav nepieciešami pārstrukturēšanai, ir uzskatāmi par atbalsta daļu, kas pārsniedz minimumu, kurš atbilstoši samērīguma kritērijiem noteikti ir nepieciešams, lai būtu iespējama pārstrukturēšana.

(64) Pati piegādes izmaksu samazināšana nevar attaisnot to, ka *TSE* pārpirkšana bija nepieciešama pārstrukturēšanai. Turklāt Komisija secina, ka Vācija nenorādīja, ka bez šīs pārpirkšanas veiksmīga pārstrukturēšana būtu apdraudēta vai nepamatoti kavēta. Pat ja neņem vērā *TSE* pārpirkšanu, sākotnējā plānā pozitīvu rezultātu bija paredzēts sasniegt četru finanšu gadu laikā. Saskaņā ar jaunāko informāciju, pateicoties pārpirkšanai, šis termiņš tiktu saīsināts par vienu gadu. Tomēr četru gadu termiņu, kas paredzēts, lai panāktu uzņēmuma rentabilitāti, nevar atzīt par nepieņemamu pārstrukturēšanai. Jau sākotnējā plānā tieši pretēji bija paredzēts salīdzinoši ātri atgūt darboties spēju. Ir jāsecina, ka, pat nepārpērkot *TSE*, pārstrukturēšana būtu varējusi dot pozitīvus rezultātus pieņemamā termiņā un ka tādējādi šī iegāde veiksmīgai pārstrukturēšanai nebija nepieciešama. Tā rezultātā Komisija secina, ka *TSE* pārpirkšana nebija nepieciešama plānā izvirzītā mērķa sasniegšanai un ka tai izmantotie līdzekļi bija jāizmanto pārstrukturēšanas finansēšanai, lai samazinātu tai nepieciešamā atbalsta apmēru."

51 Lai pamatotu pirmo izvirzīto pamatu, prasītājs pēc būtības apgalvo, ka, pirmkārt, Apstrīdētais lēmums ir balstīts uz faktiski kļūdainu apgalvojumu, ka *TSE* pārņemšana tikai ļāva saīsināt pārstrukturēšanas ilgumu par vienu gadu. Sava apgalvojuma pamatojumam prasītājs atsaucas uz uzņēmuma projektu un tā pielikumiem, proti, "Attīstības plānu — Zaudējumi un peļņa", finanšu pārvaldības plānu un *Schmitz-Gotha* pamatkapitāla palielināšanas plānu, kas tika iesniegti Vācijas iestādēm un kas ir pievienoti prasības pieteikuma pielikumā. Turklāt prasītājs uzsver, ka Komisijas apgalvojumi par informāciju, kas bija tās rīcībā attiecībā uz *TSE* akcionāriem, ir pretrunīgi. Savu apgalvojumu pamatojumam prasītājs atsaucas uz 1998. gada 18. maija paziņojuma vēstuli, kā arī 2002. gada 16. maijā un 3. jūlijā Komisijai nosūtītajām vēstulēm, kas pievienotas lietas dalībnieku rakstiskajiem dokumentiem.

52 Šiem argumentiem nevar piekrist.

53 Pakārtoti, ir jāsecina, ka Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī Komisijas rīcībā nebija neviena uzņēmuma projekta, uz kuru atsaucas prasītājs, izņemot "Attīstības plānu — Zaudējumi un peļņa", kas bija pievienots 1998. gada 18. maija paziņojuma vēstulei.

54 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru Kopienu tiesību akta likumīgums ir jānovērtē, ņemot vērā faktiskos un juridiskos apstākļus, kas pastāvēja dienā, kad tika pieņemts tiesību akts, un ka Komisijas veiktais novērtējums ir jāpārbauda, tikai ņemot vērā apstākļus, kas bija tās rīcībā brīdī, kad tā veica šo novērtējumu (Tiesas 1986. gada 10. jūlija spriedums lietā 234/84 Beļģija/Komisija, *Recueil*, I-2263. lpp., 16. punkts; Pirmās instances tiesas 1998. gada 25. jūnija spriedums apvienotajās lietās T-371/94 un T-394/94 *British Airways* u.c./Komisija, *Recueil*, II-2405. lpp., 81. punkts; 1999. gada 6. oktobra spriedums lietā T-123/97 *Salomon*/Komisija, *Recueil*, II-2925. lpp., 48. punkts, un 2002. gada 14. maija spriedums lietā T-126/99 *Graphischer Maschinenbau*/Komisija, *Recueil*, II-2427. lpp., 33. punkts). Tā rezultātā, lai apstrīdētu Apstrīdētā lēmuma likumīgumu, prasītājai nevajadzētu atsaukties uz apstākļiem, kas Komisijai nebija zināmi administratīvās procedūras laikā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Spānija/Komisija, 31. punkts). Tāpat ir arī gadījumā, ja prasītājs, kā tas ir šajā gadījumā, nav piedalījies administratīvajā procedūrā, kaut gan šīs procedūras laikā tas tika atzīts par attiecīgā atbalsta saņēmēju un Komisija bija lūgusi Vācijas iestādes un iespējamās ieinteresētās personas iesniegt pierādījumus par uzņēmuma *TSE* pārpirkšanas nepieciešamību (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 11. maija spriedumu apvienotajās lietās T-111/01 un T-133/01 *Saxonia Edelmetalle*/Komisija, Krājums, II-1579. lpp., 67.–70. punkts). Tiklīdz Komisija ir devusi iespēju ieinteresētajām personām attiecīgi iesniegt savus apsvērumus, nevar pārmest, ka tā nav ņēmusi vērā iespējamos pierādījumus par faktiskajiem apstākļiem, ko tai varēja iesniegt administratīvās procedūras laikā, bet kas tai netika iesniegti, jo Komisijai nav pienākuma pēc savas ierosmes un balstoties uz prognozēm pārbaudīt, kādi pierādījumi tai varēja tikt iesniegti (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 14. janvāra spriedumu lietā T-109/01 *Fleuren Compost*/Komisija, *Recueil*, II-127. lpp., 48. un 49. punkts). Tādējādi sava iebilduma pamatojumam prasītājam nevajadzētu atsaukties uz prasības pieteikuma pielikumā pievienoto uzņēmuma projektu.

55 Pēc šāda precizējuma izdarīšanas ir svarīgi norādīt, ka, lai arī 1998. gada 18. maija paziņojuma vēstulē divreiz ir norādīts uz *TSE*, šīs norādes katrā ziņā tikai papildināja tās, kas attiecās uz prasītāja pārstrukturēšanas darbībām, un nenozīmē, ka *TSE* pārpirkšana tika finansēta ar paziņoto atbalsta pasākumu palīdzību. Tādējādi tika norādīts, ka Kohs bija *TSE*, ko viņš bija nodibinājis, direktors. Šī dokumenta nodaļā, kas attiecas uz *Schmitz-Gotha* ražošanu, bija norādīts, ka "[t]urklāt automobiļu ražošana tika organizēta īpaši racionāli, pateicoties *TSE* piegādātāja sniegtajiem pakalpojumiem un [automobiļu] būves standartelementu un montāžas nodalīšanai" un ka "jaunā uzņēmuma sabiedrotie ieviesa tehnoloģisko kompetenci ražošanas un "reengineering" jomā". Kad tiesas sēdē tika uzdoti jautājumi tieši šajā jomā, prasītājs nevarēja paskaidrot, kāpēc, neraugoties uz argumentu, kas balstīts uz *TSE* iegādes nepieciešamību *Schmitz-Gotha* pārstrukturēšanai, 1998. gada 18. maija paziņojuma vēstulē bija iekļautas tikai šīs divas papildu norādes. No pašas minētās vēstules, kuras saturs ir atkārtoti izklāstīts lēmumā par tiesvedības sākšanu, izriet, ka *Schmitz-Gotha* pārstrukturēšana, kas tika sākta 1997. gadā, bija jāpabeidz 2000. gadā. Pirmās instances tiesa tāpat kā Komisija (Apstrīdētajā lēmumā) apgalvo, ka šī norāde, šķiet, nekādā ziņā nav saistīta ar *Schmitz-Gotha* veikto *TSE* pārpirkšanu.

56 Attiecībā uz prasītāja iebildumu par Komisijas, iespējams, pretrunīgo nostāju jautājumā par to, vai tai bija zināma Koha identitāte, ir jāsecina, ka Komisijai, kā tas ir norādīts Apstrīdētā lēmuma 62. apsvērumā, bija zināma personīgā saikne, kas pastāvēja starp Kohu un *TSE*. Rakstiskajos dokumentos Komisija, protams, atšķirīgi raksturoja savas zināšanas par minēto saikni. Tomēr tiesvedības laikā izdarītās piezīmes jebkurā gadījumā nevar ietekmēt Apstrīdētā lēmuma saturu un likumīgumu šajā jautājumā. Līdz ar to prasītāja izteiktajai kritikai šajā sakarā nav nozīmes.

57 Otrkārt, balstoties uz vairākiem prasības pieteikumam pievienotiem dokumentiem, proti, diviem 1997. gada 9. oktobra līgumiem, uzņēmuma projektu, 1998. gada 18. maija paziņojuma vēstuli, dokumentu ar nosaukumu "*Schmitz-Gotha* apgrozījuma palielināšana", *TSE* projektu par tehnoloģiskās kompetences uzlabošanu, izmantojot ārējus piegādātājus, kā arī uz iebildumu rakstam pievienotajām vēstulēm,

ko Vācijas Federatīvā Republika nosūtīja Komisijai 2001. gada 10. augustā un 2002. gada 16. maijā, 28. maijā un 3. jūlijā, prasītājs pēc būtības apgalvo, ka *TSE* pārņemšana, kas tika finansēta ar apstrīdētā atbalsta palīdzību, atbilda kritērijam par "noteikti nepieciešamo minimumu", jo tā pievienošana *Schmitz-Gotha* bija nepieciešama, lai prasītājs varētu uzlabot savu produktu kvalitāti un tā rezultātā iegūtu neatkarību un konkurētspēju tirgū. Prasītājs apgalvo, ka, veicot novērtējumu, Komisija ņēma vērā tikai ietekmi, kas izpaudās kā *Schmitz-Gotha* veiktās *TSE* pārpirkšanas izmaksu samazināšana, neņemot vērā tehnoloģiskās kompetences iegūšanu, ko, kā uzskata prasītājs, varēja iegūt, tikai veicot šo pārņemšanu.

58 Arī šiem argumentiem nevar piekrist.

59 Vispirms, tāpat kā uzņēmuma projektu, ko, kā jau tas ir atzīts šī sprieduma 54. punktā, Pirmās instances tiesa nevar ņemt vērā, lai pārbaudītu Apstrīdētā lēmuma likumīgumu, jo tas pirmoreiz tika iesniegts tikai tiesvedības laikā, arī divus 1997. gada 9. oktobra līgumus un *TSE* projektu par tehnoloģiskās kompetences uzlabošanu, izmantojot ārējus piegādātājus, nevar ņemt vērā, jo ir skaidrs, ka šie dokumenti netika paziņoti Komisijai pirms Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.

60 No tā izriet, ka apgalvojums, kas ir balstīts uz acīmredzamu Komisijas kļūdu novērtējumā, kas izklāstīts Apstrīdētā lēmuma 62.–64. apsvērumā, ir jāpārbauda, ņemot vērā tikai tos dokumentus, kas bija Komisijas rīcībā šī lēmuma pieņemšanas brīdī, proti, 1998. gada 18. maija paziņojuma vēstuli (ieskaitot tai pievienoto *Schmitz-Gotha* "Attīstības plānu — Zaudējumi un peļņa"), dokumentu ar nosaukumu "*Schmitz-Gotha* apgrozījuma palielināšana", kā arī Vācijas Federatīvās Republikas vēstules, ko tā Komisijai nosūtīja 2001. gada 10. augustā, kā arī 2002. gada 16. maijā, 28. maijā un 3. jūlijā.

61 Attiecībā uz šiem dokumentiem ir svarīgi atgādināt, ka 1998. gada 18. maija paziņojuma vēstulē Vācijas Federatīvā Republika vērš uzmanību uz to, ka, pirmkārt, automobiļu ražošana *Schmitz-Gotha* tika organizēta īpaši racionāli, pateicoties *TSE* piegādātāja sniegtajiem pakalpojumiem un automobiļu būves standartelementu un montāžas nodalīšanai, un ka, otrkārt, jaunā uzņēmuma sabiedrotie ieviesa tehnoloģisko kompetenci ražošanas un "reengineering" jomā".

62 2001. gada 10. augusta vēstulē Vācijas iestādes bija norādījušas divas *TSE* pārpirkšanas sekas. Pirmkārt, tās bija minējušas, ka šī pārpirkšana ļāva "samazināt ražošanas izmaksas, jo vairs netika izmantoti starpniekpiegādātāja sniegtie pakalpojumi un tika ietaupīta šim piegādātājam maksājamā summa". Otrkārt, tās apstiprināja, ka šīs pārpirkšanas rezultātā "tika iegūta tehnoloģiskā kompetence [..], kas [ļāva] apvienot pašu ražošanu un tehnoloģiskās attīstības iespējas, lai iegūtu konkurētspēju".

63 2002. gada 16. maija vēstulē attiecībā uz ieinteresētību pārpirkt *TSE* Vācijas iestādes uzsvēra, ka "sākumā *Schmitz-Gotha* [..] izmaksu ziņā bija ļoti ieinteresēta *TSE* iegādē". Turklāt attiecībā uz tehnoloģisko kompetenci tās atkārtoti apstiprināja: "*Schmitz-Gotha* nebija neviena cita veida, kādā iegūt tehnoloģiju, ko *TSE* ieviesis daļu ražošanā. Daļu un to ražošanas uzlabošanas izmaksas atbilstošas ražošanas nodrošināšanai uzņēmumā bija pārāk lielas gan naudas, gan laika ziņā, lai saglabātu *Schmitz-Gotha* rentabilitāti, vēl jo vairāk tāpēc, ka tā rīcībā nebija gandrīz nekādas tehnoloģiskās kompetences šajā jomā".

64 2002. gada 28. maija vēstulē Vācijas Federatīvā Republika arī norādīja, ka *TSE* pārpirkšanas nepieciešamība bija balstīta, pirmkārt, uz nepieciešamību iegūt augstas tehnoloģijas un kvalitatīvas automobiļu daļas, ko "*Schmitz-Gotha* nevarēja [..] nopirkt pietiekamā daudzumā, lai varētu noteikt tādas cenas, kuras nepieciešamas izmaksu samazināšanai, kas ļautu piemērot daudz konkurētspējīgāku politiku", un,

otrkārt, uz apstākli, ka *Schmitz-Gotha* "nebija neviena cita veida, kādā iegūt tehnoloģiju, ko *TSE* ieviesis sastāvdaļu ražošanā".

65 2002. gada 3. jūlija vēstulē, uz ko Vācijas Federatīvā Republika no jauna atsaucās tiesas sēdē, tā papildināja iepriekš izklāstītās norādes. Tā norādīja, ka, pateicoties dalībai *TSE* akciju kapitālā, izmaksas par piegādēm, kas ietilpa *Schmitz-Gotha* ražošanas izmaksās, samazinājās, ka pārpirkšana radīja iespējamus ietaupījumus nedaudz mazāk kā DEM 5 000 000 apmērā laika posmā no 1998. līdz 2002. gadam un ka *Schmitz-Gotha* rentabilitāte tika nodrošināta vienu gadu pirms pārstrukturēšanai paredzētā laika posma beigām. Vācijas iestādes secina, ka *TSE* iegāde bija nepieciešama, lai samazinātu prasītāja piegādes izmaksas, ka tikai dalība *TSE* akciju kapitālā ļāva *Schmitz-Gotha* novērst tehnoloģiskās kompetences trūkumu un ka *Schmitz-Gotha* nebija spējīgs piešķirt tik lielas atlaides, kādas bija piešķirtas citiem uzņēmumiem.

66 Dokumentā ar nosaukumu "*Schmitz-Gotha* apgrozījuma palielināšana", kas pievienots prasības pieteikuma pielikumā, tabulas veidā ir norādīts *Schmitz-Gotha* apgrozījums, kurš realizēts tirdzniecībā ar grupai nepiederošiem uzņēmumiem laika posmā no 1997. līdz 2000. gadam.

67 No visām iepriekš minētajām vēstulēm izriet, ka Vācijas iestādes, pirmkārt, galvenokārt prasīja samazināt ražošanas izmaksas, ko *Schmitz-Gotha* radīja *TSE* iegāde, atsakoties no starpniekpiegādātāja pakalpojumiem, un, otrkārt, apstiprināja, ka šī darījuma rezultātā tika iegūta tehnoloģiskā kompetence, kas prasītājam bija nepieciešama, lai uzlabotu savu produktu kvalitāti.

68 Attiecībā uz pirmo paskaidrojumu Pirmās instances tiesa, kā to pamatoti ir norādījusi Komisija, atzīst, ka šāda izmaksu samazināšana neliecina par to, ka tad, ja

nebūtu notikusi *TSE* iegāde, *Schmitz-Gotha* pārstrukturēšana netiktu veiksmīgi pabeigta sākotnēji paredzētajā termiņā, proti, noteikti ar mazākiem ieguldījumiem no valsts līdzekļiem. Iepriekš minētajā 2002. gada 3. jūlija vēstulē norādītais apstāklis, uz kuru atsaucas prasītājs un saskaņā ar kuru *Schmitz-Gotha* šie ietaupījumi varēja rasties laika posmā no 1998. līdz 2002. gadam, proti, pēc apstrīdētā atbalsta izmaksāšanas, nav atzīstams par pierādījumu tam, ka prasītāja īstenotā *TSE* pārpirkšana bija noteikti nepieciešana *Schmitz-Gotha* pārstrukturēšanai un ka tādējādi šo darījumu varēja finansēt no valsts atbalsta.

69 Attiecībā uz *TSE* tehnoloģiskās kompetences ieviešanu prasītāja veiktajā saimnieciskajā darbībā no iepriekš minētajām vēstulēm izriet, ka Vācijas iestādes ir tikai apstiprinājušas, ka *TSE* pārpirkšana bija nepieciešama, nepaskaidrojot to, kāpēc *TSE* pārņemšana bija noteikti nepieciešama šāda rezultāta sasniegšanai saskaņā ar Pamatnostādņu 3.2.2. punkta C daļu. Vācijas iestādes nav paskaidrojušas to, kāpēc visekonomiskākais valsts līdzekļu izmantošanas veids, kādā iegūt tehnoloģisko kompetenci, kas nepieciešama *Schmitz-Gotha* automobiļu sastāvdaļu uzlabošanai, bija pilnīga *TSE* iegādes finansēšana.

70 Kā to norāda prasītājs, Apstrīdētā lēmuma pamatojumā Komisija patiešām ļoti īsi analizē Vācijas iestāžu argumentu, ka *TSE* iegāde bija nepieciešama, lai *Schmitz-Gotha* varētu iegūt tehnoloģisko kompetenci, kas saistīta ar automobiļu sastāvdaļu uzlabošanu.

71 Tomēr papildus tam, ka šis jautājums neattiecas uz iespējamas acīmredzamas kļūdas novērtējumā analīzi, bet iespējamā nepietiekamā pamatojuma analīzi, ir jāatgādina, ka Apstrīdētā lēmuma 62. apsvērumā Komisija pēc būtības ir norādījusi, ka *TSE* pārpirkšana jebkurā gadījumā nebija nepieciešama, lai nodrošinātu pienācīgu sadarbību ar šo uzņēmumu, jo Kohs kā *Schmitz-Gotha* un *TSE* kopīgais vadītājs

un *TSE* lielākais akcionārs acīmredzot varēja vienoties ar *TSE* par vislabvēlīgākajiem pirkšanas noteikumiem.

72 Nevar piekrist prasītāja apgalvojumam, ka vajadzīgo tehnoloģisko kompetenci ārēju pakalpojumu veidā tas nevarēja iegūt pārmērīgo izmaksu dēļ, ko rada šādi pakalpojumi un par ko 1997. gada 17. augustā liecina *TSE* projekts par tehnoloģiskās kompetences uzlabošanu, izmantojot ārējus piegādātājus, kurš pievienots prasības pieteikumam pielikumā.

73 Ir jāatgādina, ka, izvērtējot Apstrīdētā lēmuma likumīgumu, Pirmās instances tiesa nevar ņemt vērā šajā pielikumā iekļauto dokumentu (skat. šī sprieduma 59. punktu). Pat ja pieņem, ka šo dokumentu varētu ņemt vērā, ar šo dokumentu vienu pašu tomēr nepietiek, lai pierādītu, ka visa *TSE* iegāde noteikti bija nepieciešama, lai prasītājs varētu iegūt tā pārstrukturēšanai nepieciešamo tehnoloģisko kompetenci Pamatnostādņu 3.2.2. punkta C daļas nozīmē.

74 Visbeidzot, kaut arī dokumentā ar nosaukumu "*Schmitz-Gotha* apgrozījuma palielināšana", kas arī ir pievienots prasības pieteikumam, protams, ir norādīts, ka šis apgrozījums ir būtiski palielinājies laika posmā no 1997. līdz 2000. gadam, pats šis dokuments tomēr nepierāda ne saikni starp šo pieaugumu un *TSE* iegādi, ne arī *a fortiori TSE* pārpirkšanas nepieciešamību prasītājas pārstrukturēšanai Pamatnostādņu 3.2.2. punkta C daļas nozīmē. No tā izriet, ka, pat Apstrīdētajā lēmumā īpaši neizanalizējot šo dokumentu, Komisija novērtējumā nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu.

75 Pakārtoti tam Pirmās instances tiesa norāda, ka visos iepriekš minētajos dokumentos, kas bija pieejami Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā, Vācijas iestādes nevienā brīdī nav precīzi raksturojušas tehnoloģisko kompetenci, ko *Schmitz-Gotha* varēja iegūt, iegādājoties *TSE*.

76 No tā izriet, ka, pamatojoties uz informāciju, kas Komisijas rīcībā bija Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī, prasītājs nav pierādījis, ka šajā lēmumā, ciktāl tajā ir norādīts, ka Vācijas iestādes nebija iesniegušas pierādījumus par *TSE* pārpirkšanas nepieciešamību *Schmitz-Gotha* pārstrukturēšanai Pamatnostādņu 3.2.2. punkta C daļas nozīmē, bija pieļauta acīmredzama kļūda novērtējumā.

77 Tādējādi pirmais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu, kas balstīts uz pilnvaru nepareizu izmantošanu

Lietas dalībnieku argumenti

78 Prasītājs pēc būtības apgalvo, ka Apstrīdētais lēmums ir saistīts ar pilnvaru nepareizu izmantošanu, jo, pieņemot šo lēmumu, Komisija ir balstījusies uz subjektīviem apsvērumiem.

79 Konkrētāk, prasītājs uzskata, ka Apstrīdētais lēmums tika pieņemts, lai uzliktu sodu par iespējamo Koha ļaunprātīgo iedzīvošanos, kas bija rīkojies savās paša interesēs, lai, izmantojot valsts līdzekļus, nopirktu uzņēmumu, kurš viņam jau piederēja. Prasītājs uzsver, ka, pieņemot Apstrīdēto lēmumu, Komisija nav ņēmusi vērā faktiskus apsvērumus, kas attiecas uz *TSE* pārņemšanas nepieciešamību veiksmīgai *Schmitz-Gotha* pārstrukturēšanai.

80 Komisija piebilst, ka šis pamats ir nepamatots.

Pirmās instances tiesas vērtējums

81 Saskaņā ar judikatūru lēmums ir saistīts ar pilnvaru nepareizu izmantošanu tikai tad, ja, pamatojoties uz objektīvām, atbilstošām un saskaņotām pazīmēm, šķiet, ka tas ir pieņemts īpaši vai vismaz galvenokārt tāpēc, lai sasniegtu nevis norādītos, bet citus mērķus (Pirmās instances tiesas 1990. gada 23. oktobra spriedums lietā T-46/89 *Pitrone*/Komisija, *Recueil*, II-577. lpp., 71. punkts, un 2002. gada 6. marta spriedums apvienotajās lietās T-92/00 un T-103/00 *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1385. lpp., 84. punkts).

82 Ir jāuzskata, ka, pamatojot šo pamatu, prasītājs nenorāda nevienu objektīvu pazīmi, kas ļautu secināt, ka īstais Komisijas mērķis, pieņemot Apstrīdēto lēmumu, bija uzlikt sodu par iespējamo *Schmitz-Gotha* direktora ļaunprātīgo iedzīvošanos.

83 Apstrīdētā lēmuma 62. apsvērumā Komisija, protams, ir atgādinājusi par attiecīgā darījuma īpašo raksturu, pēc būtības norādot, ka Kohs kā prasītāja akcionārs un vienīgais direktors tam pārdeva uzņēmumu, kuru viņš vadīja un kas viņam jau

piederēja un ka pārdošanas cenu viņš licis maksāt Vācijas Federatīvajai Republikai, izmantojot apstrīdēto atbalstu.

84 Tomēr, kā tas ir izklāstīts iepriekš, novērtējot pirmo prasītāja izvirzīto pamatu, no Apstrīdētā lēmuma 63. un 64. apsvēruma skaidri izriet, ka Komisija ir balstījusies uz objektīviem apstākļiem, lai secinātu, ka Pamatnostādņu 3.2.2. punkta C daļā paredzētie nosacījumi šajā gadījumā nav izpildīti.

85 Tā rezultātā otrais prasītāja izvirzītais pamats ir jānoraida.

Par trešo pamatu, kas izvirzīts pakārtoti un kas balstīts uz kļūdu, ko Komisija pieļāvusi attiecībā uz atmaksājamā atbalsta apmēru

Lietas dalībnieku argumenti

86 Prasītājs norāda, ka, pat ja Pirmās instances tiesai vajadzētu uzskatīt, ka *TSE* pārpirkšana bija nesaderīga ar kopējo tirgu, atlīdzināma ir tikai summa DEM 1 500 000 apmērā. Prasītājs uzsver, ka daļa no pirkuma cenas, kas ir apmēram DEM 700 000, nav pretrunā ar normām par valsts atbalstu, ņemot vērā to, ka nepastāvēja risks ciest zaudējumus. Prasītājs uzskata, ka runa ir par aktīvus veidojošajiem elementiem, kas ir norādīti *Schmitz-Gotha* grāmatvedības uzskaitē, piemēram, kapitālu, pārskatiem par pieejamajiem ienākumiem un uzkrāto ikgadējo pārpalikumu, kas bija tā rīcībā un ko tas varēja nekavējoties noņemt no konta.

87 Komisija lūdz noraidīt prasītāja apgalvojumus.

Pirmās instances tiesas vērtējums

88 Kā jau ir norādīts iepriekš, apstrīdētā atbalsta saderīguma novērtējums ir balstīts uz tā iespējamo nepieciešamību attiecīgā uzņēmuma pārstrukturēšanai. Pretēji tam, ko apgalvo prasītājs, risks, ko radīja attiecīgais ieguldījums, uz šo jautājumu neattiecas. Līdz ar to apstāklim, ka no apstrīdētā atbalsta varēja finansēt ieguldījumu, kas, kā izrādījās, nav riskants, šajā gadījumā nav nozīmes.

89 Turklāt ir svarīgi atgādināt, ka atbilstoši Pamatnostādņu 3.2.2. punkta C daļai, "lai ierobežotu konkurences izkropļojumus, ir jānovērš atbalsta piešķiršana tādā formā, kuras rezultātā uzņēmuma rīcībā tiek nodoti papildu likvīdie līdzekļi, ko tas varētu izmantot agresīvai darbībai, kura var radīt traucējumus tirgū un kura nebūtu saistīta ar pārstrukturēšanas procesu". Šajā gadījumā pastāvošajos apstākļos nepamatota atbalsta daļēja atgūšana radīja risku, ka *Schmitz-Gotha* rīcībā ir papildu likvīdie līdzekļi Pamatnostādņu 3.2.2. punkta nozīmē. Tādējādi Apstrīdētā lēmuma 2. pantā Komisija pamatoti lūdz atmaksāt summu DEM 2 200 000 apmērā.

90 Tādējādi trešais pamats, kā arī visa prasība kopumā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

91 Atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs, tam jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) prasītājs atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Legal Lindh Mengozzi

Wiszniewska-Białecka Vadapalas

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2006. gada 6. aprīlī.

Sekretārs Priekšsēdētājs

E. Coulon H. Legal